

delse af noget, som tilhører den. Men Søerne ere og have altid været privat Ejendomsret undergivne, og der behøves ikke paa nogen Maade Statens Tilladelse til at udtørre dem, hvilket ogsaa blev anerkendt af den højtærede Minister; det beder jeg det ærede Medlem for Fredensborg lægge Mærke til. Altsaa, jeg mener virkelig, at den Argumentation, jeg førte frem i mit første Foredrag, indtil videre staa urokket, og jeg beder det højtærede Udvalg, som skal behandle denne Sag, om at se sig nøje for, inden det vedtager en Lov, der er som den her foreliggende eller ligner den meget.

J. Hage: Det ærede Medlem, som nu talte, baserede særlig sin Betragtning paa, at hvis Tanken var at komme til en ny Formuebeskatning, saa kunde der jo være Spørgsmaal om at drage disse Arealer ind under den nye Formuebeskatning, men ikke ind under den gamle. Ja, det er jo noget, som har været diskuteret saa ofte før, men det er noget, som i dette Øjeblik slet ikke kan afgøres; og efter alle Julemærker at dømme, vil det tage meget lang Tid, om det kan blive en Blanding af det nuværende System og et nyt System, eller det kan blive noget helt nyt, eller vi beholde det nuværende System uden nogen som helst Tilføjelse, derom er det umuligt at udtale sig. Det man maa fastholde er, at vi have en Hartkornbeskatning, og Kommunerne som skulle leve af Hartkornbeskatningen, kunne ikke leve af Anvisninger paa en aldeles ubestemt Fremtid, og altsaa er der ikke noget urimeligt i, set fra det Standpunkt, at man anvender den Beskatning, vi have, saa moderat som muligt. Det maa jeg bestemt fastholde. Noget andet er, om man delvis vil bort fra Hartkornsskatterne i Almindelighed og derfor kommer til en lavere Beskatning af Hartkornet, men derfor kunne vi godt gaa til en Revision af Matrikelen, og jeg tror da efter vore Forhold, hvor vi vanskelig gaa til ny Systemer, at vi ville blive nødte til at gaa til en Revision, hvor Moser og Kær komme med. Maalet maa være, at Hartkornet ikke udelukkende skal være Basis for Beskatningen, men at vi naa til en forholdsvis lavere Hartkornsskat — naturligvis maa Formuer som Fabrikker og lignende tages med ind derunder paa andre Maader — men jeg tror ikke, vi kunne komme bort fra, at det er nødvendigt at komme til en Revision af Matrikelen, saa for mit Vedkommende er det

aldeles ikke afskrækkende at begynde ved den Ende.

Til den højtærede Minister skal jeg udtale — det ærede Medlem for Odense tog ham jo til Indtægt — at jeg giver ikke den ærede Minister Ret i, at Administrationens Samtykke ikke ganske i Almindelighed maa siges at være nødvendigt til den Slags Søers Udtørring, og at den Tanke, at Staten var berettiget til Skat, virkelig har foresvævet tidligere Ministre, er utvivlsomt, og det, som den nuværende højtærede Minister udtalte, at Ministeriet altid har betragtet sig som uberettiget til at kræve Skat, modbevises af et Cirkulære fra IndenrigsministerKrieger til Amtmanden over Thisted Amt, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. Det lyder saaledes: „I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 8de f. M. tilbagefulgte Andragende fra samtlige Ejere af Sjørring Sø i Hindborg Herred, om Tilladelse til at udtørre bemeldte Sø og at anvende det indvundne Areal i Overensstemmelse med en imellem dem truffen Overenskomst samt om Skattefrihed af Arealet i 20 Aar, skulde man til Efterretning og videre fornødne Bekendtgørelse tjenstlig melde, at der fra Ministeriets Side Intet mod den tilsigtede Udtørring af oftnævnte Sø findes at erindre, og at der under Forudsætning af, at Udtørringen tilendebringes inden Udløbet af Ti (10) Aar fra Dags Dato, herved tilstaaes Ti (10) Aars Henstand fra Udtørringens Fuldførelse at regne med Skyldsætningen af det indvundne Areal“. Det forekommer mig dog, at den daværende Minister maa have været fuldstændig paa det rene med, at Staten var berettiget til at tage Skat. At han eller hans Eftermænd ikke har gjort det, er en anden Sag, og man kan maaske føje til, at de senere Ministre maaske kunde have været berettigede til at sige, at uden at de fik en Lov, kunde det være vanskeligt at faa disse Søer satte i Skat, hvorimod man sikkert uden Lov kunde have betinget sig, at der kun var blevet givet Skattefrihed i 20 Aar; dette forandrer overhovedet ikke min principale Betragtning, at Staten, hvis den overhovedet *burde* tage Skat af Saltvandsudtørringer, ogsaa burde — ligegyldig, om det nu skete ved Lov eller administrativt eller paa anden Maade, ogsaa have betinget sig Skat af Ferskvandssøer, naar de bleve udtørrede.

Landbrugsministeren (A. Hage): Jeg skal blot bemærke, at dette sikkert er mig